

نمونه سؤال‌های امتحانی برای پیشرفت درسی در امتحانات پایان سال (دوم راهنمایی)

درخت تو کربار و دانش یک سرو
بر زیر آوری چرخ نیلوفری را

سؤال‌های فارسی

- ۱- منظور از «چرخ» در عبارت «راننده‌ی چرخ و زمان است.» کدام است؟
- ۲- فعل‌های گذرا را مشخص کنید. «بگستردند-می‌پذیرد- خفته است- نگاه داشتند»
- ۳- مفهوم کنایه‌ای عبارات زیر را بنویسید.
الف) زبان زد خاص و عام بود.
ب) هرگز به زرق و برق دنیا دل نبست.
- ۴- در بیت زیر مفعول را مشخص کنید.
«ناشناسی که به تاریکی شب / می‌برد شام یتیمان عرب».
- ۵- اگر دو بیت زیر، بیت‌های اول یک شعر بیست بیتی باشد، آن شعر در چه قالبی سروده شده است؟
«علی آن شیر خدا شاه عرب / الفتی داشته با این دل شب» / «شب ز اسرار علی آگاه است / دل شب محرم سرالله است»
- ۶- بن مضارع فعل‌های مقابل را بنویسید. «رفتن، شنیدن، گریختن»
- ۷- غلط‌های املائی را در عبارت‌های زیر، مشخص کنید.
الف) دوباره از جا برخواستم و تخت روان را به راه انداختم.
ب) تقسیم من نیست، باورم نمی‌شود!
- ۸- در کدام گزینه، شاعر از سخن خود احساس نارضایتی می‌کند؟
الف) «تو قلب فسرده‌ی زمینی / از درد ورم نموده یک چند»
ب) «نی‌نی تو نه مشت روزگاری / ای کوه نی‌ام ز گفته خرسند»
ج) «تو مشت درشت روزگاری / از گردش قرن‌ها پس افکند»
- ۹- بیت زیر درباره‌ی چه کسی است؟
«به یک جای ساکن نباشد به جنگ / چنین است آیین پور پشنگ»
- ۱۰- سوم شخص جمع ماضی بعید فعل «دید» را بنویسید.
- ۱۱- نوع و زمان افعال مشخص شده را بنویسید.
الف) ماشین‌های چاپ امروزی خودشان روزنامه را می‌برند ، تا می‌زنند و می‌شمارند.
ب) کارون به شهر اهواز، زیبایی کم‌نظیری می‌بخشد.
- ۱۲- در مورد «امیرنظام گروسی» چه می‌دانید؟
- ۱۳- غلط‌های املائی را در گزینه‌ی زیر مشخص کنید.
الف) نواهی مرتفع - صخره‌های عربان - خاک به خون آفته
ب) مواد سمعی - رجهان و برتری - صبر و استقامت
- ۱۴- صلاح‌الدین ایوبی «کیست؟
- ۱۵- با توجه به متن کتاب درسی، معنای «خیره شدن» در مصراع «بر او خیره شد پهلوان دلیر» چیست؟
- ۱۶- معنی عبارات زیر را بنویسید.
الف) لنگان لنگان از پیش او می‌رو.
ب) بر اثر او می‌آیم.
- ۱۷- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.
الف) توبره
ب) فراغ
- ۱۸- سه قسمت اصلی تشکیل‌دهنده‌ی قالی چیست؟
- ۱۹- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟
۱) اما این اختراع یک دفعه و به ابتکار یک تن و در یک زمان انجام نگرفته است.
۲) با زیباترین شکل‌های آن و ابداع خطوط گوناگون، زمینه را برای ظهور هنر خوش‌نویسی نیز آماده می‌ساختند.
۳) یاقوت به جهت انتصاب به مستعصم، یاقوت مستعصمی نامیده شده است.
۴) جوانان ایرانی با گرایش پرشور و پر دامنه به هنر خوش‌نویسی روی آورده و به فراگرفتن آن رغبت نشان داده‌اند.
- ۲۰- در عبارت زیر حروف اضافه را مشخص کنید.
«بیت‌الحکمه‌ی مأمون به همت دانشمندان ایرانی کتاب‌خانه‌ای معتبر داشت مشحون از کتب گوناگون به السنه‌ی مختلف.»

پاسخ سؤال‌های فارسی

۸۱- منظور از «چرخ» در این عبارت آسمان است.

۸۲- «بگستردند- می‌پذیرد- نگه‌داشتند» گذرا به مفعول هستند.

۸۳- الف) معروف و مشهور بود.

ب) شیفته‌ی مادیات نشد.

۸۴- چه چیز را می‌برد؟ ← شام را ← مفعول

۸۵- مثنوی، شعری است که هر بیت آن دارای قافیه‌ای مستقل است و برای سرودن داستان‌های بلند از این قالب استفاده می‌شود.

۸۶- رو - شنو - گریز

۸۷- الف) برخواستم ← برخاستم

ب) تقصیر ← تقصیر

۸۸- ب) نی نی تو نه مشت روزگاری / ای کوه نی‌ام ز گفته خرسند

۸۹- افراسیاب

۹۰- دیده بودند

۹۱- الف) هر سه فعل سوم شخص جمع، مضارع اخباری   ب) سوم شخص مفرد، مضارع اخباری

۹۲- از دانشمندان و رجال سیاسی دوره‌ی سلطنت ناصرالدین شاه قاجار، و البته از مردم کردستان است. نوشته‌های این دانشمند با تدبیر و اهل فضل و ادب، شهرت بسزایی دارد.

۹۳- الف) نواحی - آغشته

ب) صمغی - رجحان

۹۴- صلاح‌الدین ایوبی، فرمان‌روای مصر و فرماندهی بزرگ مسلمانان در جنگ‌های صلیبی که موجب افتخار عالم اسلام است، گرد بوده است.

۹۵- «خیره شدن» در این‌جا به معنای، شگفت‌زده شدن است.

۹۶- الف) لنگان لنگان از پیش او برو.

ب) به دنبال او می‌آیم.

۹۷- الف) کیسه‌ای که مسافران و شکارچیان لوازم کار و توشه‌ی خود را در آن می‌نهند.

ب) آسایش، راحتی

۹۸- قالی از سه قسمت «تار، پود و پرز» تشکیل شده است.

۹۹- گزینه‌ی «۳» صحیح است.

املا‌ی صحیح کلمه، «انتساب» است.

۱۰۰- حروف اضافه عبارت‌اند از: «به - از - به».